

Företagshemligheter måste skyddas, inte minst inom säkerhetsbranschen, och nu skärper EU lagstiftningen.

EU vässar verktygen

Så skyddas företags-hemligheter

SKYDDET FÖR FÖRETAGSHEMLIGHETER fyller en viktig funktion i svenskt och internationellt näringsliv, inte minst inom säkerhetsbranschen där det råder hård konkurrens och en ständig teknisk utveckling. EU antog under sommaren ett nytt direktiv för att harmonisera och stärka skyddet för företagshemligheter. I det nya direktivet tydliggörs bl.a. i vilka fall ett anskaffande, utnyttjande eller röjande av en företagshemlighet är olagligt men även när det är lagligt, t.ex. i samband med whistleblowing. I nuläget finns dock flera frågetecken kring hur det nya direktivet kommer att påverka svensk lagstiftning.

Det rättsliga skyddet för företagshemligheter kompletterar det skydd som patent, upphovsrätt och andra typer av immateriella rättigheter kan erbjuda för icke-offentlig och kommersiellt värdefull information. Skyddet omfattar viss information som sådan och kräver ingen särskild registrering utan uppkommer formlost om vissa kriterier är uppfyllda. Regelverket är mycket viktigt för att främja innovation och produktutveckling. Vanliga exempel på företagshemligheter är teknisk know-how och kommersiella uppgifter såsom information om prissättning, kunder, leverantörer, affärsplaner, marknadsundersökningar eller marknadsstrategier.

I JUNI I ÅR antogs ett nytt EU-direktiv om skydd mot att "icke röjda" företagshemligheter anskaffas, utnyttjas och röjs på olagliga sätt, nedan kallat företagshemlighetsdirektivet. En företagshemlighet definieras, enligt det nya direktivet, såsom information som är hemlig och som har ett kommersiellt värde just på grund av att informationen förblir hemlig. Dessutom krävs att innehavaren till informationen, dvs. den person eller det företag som lagligen kontrollerar företagshemligheten, har vidtagit åtgärder för att hålla informationen hemlig. Begreppet hemlig innebär enligt direktivet att informationen inte är allmänt känd hos, eller lättillgänglig för, personer i de kretsar som normalt sett handskas med den typen av information det är fråga om.

I direktivet fastställs i vilka fall ett anskaffande, utnyttjande eller röjande är olagligt men även i vilka fall det är lagligt. Att anskaffa en företagshemlighet är olagligt, om det skett utan att innehavaren till företagshemligheten har samtyckt till det, och genom att någon obehörigen kopierar eller skaffar sig tillgång till handlingar, föremål eller elektroniska filer m.m. som tillhör innehavaren. Det

är dessutom olagligt att, utan innehavarens samtycke, utnyttja eller röja en företagshemlighet om det görs av någon som har skaffat fram företagshemligheten på ett olagligt sätt eller bryter mot ett sekretessavtal eller någon annan liknande skyldighet. Det är även olagligt att anskaffa, utnyttja eller röja en företagshemlighet när detta görs av någon som kände till, eller borde ha känt till, att hemligheten kommer från någon annan person som utnyttjat eller röjt informationen på ett olagligt sätt. Att tillverka, sälja eller marknadsföra intrångsgörande varor (dvs. varor som gynnas avsevärt av att företagshemligheter olagligen har anskaffats, utnyttjats eller röjts) är också olagligt, om den person som gör detta, kände till eller borde ha känt till att företagshemligheten hade utnyttjats på ett olagligt sätt.

EU HAR ÖVERLÄMNAT till medlemsstaterna själva att bestämma om vilka påföljder, förfaranden och rättsmedel som krävs för att tillförsäkra den rättmätiga innehavaren skydd mot sådant olagligt anskaffande, utnyttjande eller röjande av företagshemligheter. Direktivet innehåller dock en skyldighet för medlemsstaterna att tillse att innehavaren har en faktisk och effektiv möjlighet att förhindra, eller få ersättning för, det olagliga anskaffandet, utnyttjandet eller röjandet.

De åtgärder som ska kunna aktualiseras mot intrångsgöraren är bl.a. föreläggande om att utnyttjandet eller röjandet av företagshemligheten ska upphöra eller förbjudas, att intrångsgörande varor ska förbjudas alternativt återkallas, undanröjas eller förstöras samt att handlingar, föremål eller elektroniska filer m.m. innehållande företagshemligheten ska förstöras eller återlämnas. En innehavare av företagshemligheter ska även ha rätt begära skadestånd. Ett sådant skadestånd ska stå i proportion till den faktiska skada som uppstått och ska beräknas mot bakgrund av alla relevanta faktorer, såsom storleken på intrångsgörarens oskäligen vinst samt omständigheter som inte är av ekonomisk art, såsom ideell skada som innehavaren förorsakats.

FÖRETAGSHEMLIGHETSDIREKTIVET INNEHÅLLER ÄVEN ett antal undantag, som innebär att ett avslöjande (som annars skulle kunna vara en överträdelse av företagshemlighetsdirektivet) ska undantas från de aktuella åtgärderna och sanktionerna. I vissa fall anses nämligen det allmänna intresset av att avslöja missförhållanden väga tyngre än det enskilda intresset av att bevara

”
Mer information är att anse som företagshemligheter”

**DANIEL
LUNDQVIST**

Advokat och delägare i Advokatfirman KahnPedersen. Specialiserad på juridik relaterad till integritetsskydd, datasäkerhet och IT-avtal.

HANNA BOGSJÖ

Biträdande jurist på Advokatfirman KahnPedersen.

en hemlighet. Detta gäller bl.a. för s.k. visselblåsare om dennes avslöjande gjorts till skydd för allmänintresset och för att avslöja relevanta försummelser, oegentligheter eller olaglig verksamhet. Undantag görs också för att bevara rätten till yttrande- och informationsfrihet, exempelvis i syfte att skydda journalister och deras källor i samband med offentliga avslöjanden.

Att anskaffa, utnyttja och röja en företagshemlighet ska, utöver i undantagsfallen ovan, anses lagligt om handlandet krävs eller är tillåtet enligt EU-rätten eller svensk rätt. Ett anskaffande ska dessutom anses lagligt bl.a. om en person fått tillgång till informationen genom en oberoende upptäckt eller skapande, alternativt genom en iakttagelse, undersökning, demontering m.m. av produkter eller föremål som har gjorts tillgängliga för allmänheten.

I SVERIGE FINNS REDAN idag en särskild lag om skyddet för företagshemligheter ("FHL"), som anses ge en förhållandevis god skyddsnivå. Sedan i maj i år pågår därför en statlig utredning om vilka lagändringar som behövs för att anpassa svensk rätt till de nya EU-reglerna. Utredningen ska redovisas i maj 2017.

En skillnad mellan det nya direktivet och FHL är att begreppet företagshemlighet är bredare i direktivet. I FHL avses information om affärs- eller driftförhållanden i en näringsidkares rörelse som näringsidkaren håller hemlig och vars röjande är ägnat att medföra skada för honom i konkurrenshänseende, medan direktivet avser all information, som inte är allmänt känd eller lätt tillgänglig, som har kommersiellt värde genom att den är hemlig och som

innehavaren vidtagit rimliga åtgärder för att hemlighålla. Detta medför att mer information är att anse som företagshemligheter i direktivets mening.

EN ANNAN SKILLNAD MELLAN EU-direktivet och den svenska lagen är att FHL innehåller straffbestämmelser, dels för företagsspioneri för den som med uppsåt olovligen skaffar sig tillgång till en företagshemlighet, dels för olovlig befattningsmed företagshemlighet för den som anskaffar en företagshemlighet trots att han eller hon vet att den som tillhandahåller hemligheten, eller någon dess förinnan, har skaffat sig tillgång till informationen genom företagsspioneri. Straffansvaret omfattar därmed inte den som olovligen utnyttjar eller röjer en företagshemlighet, och den svenska utredningen ska bl.a. utreda om en ny bestämmelse om ett sådant utvidgat straffansvar ska införas.

Sammanfattningsvis kommer det nya EU-direktivet att möjliggöra för svenska företag att erhålla ett liknande skydd för företagshemligheter inom hela EU. Idag skiljer sig nationella regelverk åt betänkligt mellan EU:s medlemsstater. Att implementera direktivet i svensk rätt kan dock bli en tämligen komplicerad uppgift, eftersom vi redan har ett relativt väl fungerande skydd idag. En kvalificerad gissning är att den svenska lagstiftningen kommer försöka behålla så mycket som möjligt av nuvarande FHL men att vissa förändringar kommer att bli nödvändiga. Vi får dock vänta på den kommande utredningens betänkande innan det går att säga vilka faktiska konsekvenser det nya direktivet kommer att få på den svenska lagstiftningen och på skyddet för företagshemligheter. ●